

DİYARBAKIR BAĞLAR 2-3 NO'LU AİLE SAĞLIĞI MERKEZİ KARAKOLA DÖNÜŞTÜRÜLMESİN, KAPALI ASM'LER AÇILSIN!

TTB AİLE HEKİMLİĞİ KOLU 15 OCAK 2016 TARİHLİ DİYARBAKIR İZLENİMLERİ

GİRİŞ

Diyarbakır, Şırnak, Cizre, Nusaybin, Silopi, Dargeçit gibi yerleşim merkezlerinde süren şiddet ortamı, toplumun her kesimi gibi biz hekimleri de derinden üzüyor...

Şiddet ikliminin hâkim olduğu yerleşim yerlerinde sağlık çalışanları, öldürülüyor, tehdit ediliyor.

Bazı yerlerde, hastane ve Aile Sağlığı Merkezi vb. sağlık tesisleri kapatılarak karakollara, karargâhlara dönüştürülüyor.

Sağlık çalışanları, can güvenliklerinin yeterince sağlanmadığı bir ortamda özveriyle hizmet vermeye devam ediyorlar.

Diyarbakır'da sokağa çıkma yasağının ilan edildiği Sur ilçesinde 3 ASM 50 günden beri kapalıyken, şimdi de Kırklareli nüfusuna eş Bağlar ilçesindeki 2 ASM kapatılmaya çalışılıyor.

Türk Tabipleri Birliği (TTB) Merkez Konseyi ve TTB Aile Hekimliği Kolu temsilcilerinden oluşan bir heyet, Diyarbakır Merkez'de Bağlar 2 ve 3 No'lu Aile Sağlığı Merkezi'nin (ASM) karakola dönüştürüleceği bilgisi üzerine, 15 Ocak 2016 günü başta Bağlar 2 ve 3 No'lu ASM'ler olmak üzere, bölgedeki çeşitli ASM'lere giderek sağlık çalışanlarıyla, yereldeki resmi kurum temsilcileriyle görüşmek amacıyla Diyarbakır'a bir ziyaret gerçekleştirdi.

Ziyarete bulunan heyette:

TTB Merkez Konseyi üyeleri Dr. Filiz Ünal ve Dr. Şeyhmus Gökalg, TTB Aile Hekimliği Kolu Başkanı Dr. Fethi Bozçalı, TTB Aile Hekimliği Kolu Sekreteri Dr. Yaşar Ulutaş, TTB Aile Hekimliği Kolu Yürütme üyeleri Dr. Celal Canpolat ve Dr. Selahattin Oğuz, Diyarbakır Tabip Odası Başkanı Dr. Cengiz Günay yer aldı.

KENTTE GENEL DURUM

Diyarbakır'ın ana merkezi sayılan ve tarihi dokusuyla, kentin simgesel mekânları, evleri, çarşılarıyla, Diyarbakır'ı Diyarbakır yapan merkez Sur ilçesinde, 50 gündür süren sokağa çıkma yasağı ve çatışmalar devam ediyor.

Diyarbakır şehir merkezinin kalbi sayılan Dört Yol mevki, insanların giriş çıkışlarına yasaklanmış durumda. Resmi güvenlik görevlileri tarafından kapatılan kentin en merkezi caddelerinin başında zırhlı polis araçları, sürekli çatışmada yaralananları taşıyan ambulansları

görüyoruz. Kulakları adeta sağır eden gece gündüz devam eden top ve silah sesleri duyuluyor.

Sur ilçesinde yaşayan yaklaşık 30 bin nüfusun (kent en yoksul ve kalabalık nüfusunu oluşturuyor) büyük bir kısmının evlerini terk etmek zorunda kaldığı, ailelerin parçalandığı, kentin nispeten daha sakin bölgelerine, yakınlarının yanına yerleşmeye çalıştıkları; bir kısmının köylerine geri döndükleri, kalanlardan ise doğru dürüst haber alınamadığı anlatılıyor.

Tarihi dokusu dolayısıyla UNESCO'nun dünya mirası olarak ilan ettiği Sur ilçesinde bulunan mekânların, evlerin top atışlarıyla yerle bir olduğu kentte yaşayan herkesin dilinde.

Kentte herkes çok tedirgin. Çatışmaların ve sokağa çıkma yasaklarının ne zaman biteceğinin belirsizliğinin kaygısı yaşanıyor. Sokağa çıkma yasağı ilan edilen bölgede, birçok banka şubesi, tarihi ve turistik dükkân, otel, hastane gibi yerler kapalı. Bu durum kentin tüm ekonomik, ticari, sosyal, kültürel yaşamı adeta felç etmiş durumda. Günlerdir dükkânlarını açamayan esnaf, umutsuz, çaresiz, kızgın. Kent halkının her an duyduğu silah sesleri, top atışları, ölüm haberleri yaşanan tablonun giderek ağırlaşmasına neden olmuş ve belirsizlik hali halkta ruhsal çöküntü yaratmış.

DİYARBAKIR'DA KAPALI ASM'LERİN DURUMU

Yaklaşık 30 bin nüfusun birinci basamak sağlık hizmeti aldığı Sur'da 4, 9 ve 12 No'lu, 9 birimlik üç Aile Sağlığı Merkezi ve bir Toplum Sağlığı Merkezi'nin, çatışmaların ve sokağa çıkma yasaklarının sürmesi nedeniyle 45 gündür kapalı olduğu bilgisini Diyarbakır Halk Sağlığı Müdürü'nden öğreniyoruz.

Yine Sur ilçesinde bulunan İskenderpaşa ve Alipaşa ASM'lerinin aynı nedenlerden dolayı zaman zaman hizmet veremediği anlatılıyor. Ancak bu ASM'lere güvenlik kaygısıyla gidemiyoruz.

Diyarbakır merkezinde Bağlar'da bulunan 2 ve 3 No'lu ASM ye gidiyoruz. Karakola dönüştürülmek istenen 2 ve 3 No'lu ASM'lerde 10 aile hekimliği birimi, yaklaşık 40 bini kayıtlı olmak üzere toplam 60 bin nüfusa (Sur ilçesinden göç eden ve Suriyeli kayıtsız hastalara) hizmet veriyor. 600 m2 çalışma alanıyla bölgeye 1963 yılından beri hizmet veren Aile Sağlığı Merkezi oldukça yoğun gebe ve bebek nüfusuna sahip. Yoksul halkın rahatlıkla ulaşabildiği, aşısını, muayenesini yaptırdığı ASM son aylarda Sur'dan zorunlu göç eden halka da kapısını açmış durumda. Heyetimizi sıcak ama bir o kadar kaygıyla karşılayan 2 ve 3 no'lu ASM çalışanları, polislerin gelip hizmet verdikleri binayı karakola dönüştürmek için birkaç defa keşif yaptıklarını, bölge de bu büyüklükte sağlık hizmeti verecek bir binanın olmadığını, civarda imarlı ve güvenli binalar bulunmadığını, ASM'nin kapatılırsa halkın perişan olacağını anlatıyorlar. **ZİYARET EDİLEN ASM'LER, SAĞLIK ÇALIŞANLARININ ANLATTIKLARI**

Heyetimiz Diyarbakır'da çeşitli ASM'lere (Kayapınar 10 no'lu ASM, Bağlar 8 ve 9 no'lu ASM, Bağlar 2 ve 3 no'lu ASM) giderek sağlık çalışanlarıyla görüşmeler yaptı.

Bu görüşmelerde hekimlerin ve diğer sağlık çalışanlarının, kentte yaşanan çatışma ve sokağa çıkma yasağı olaylarından oldukça olumsuz etkilendikleri gözlemlendi.

Sur'dan göç eden binlerce aile ile birlikte hasta sayılarının arttığı, onlarca nüfusun küçücük evlerde yaşamak zorunda kaldığı, bu nedenle kendilerine bağlı nüfusa en çok yatak yorgan yardımı yapmak zorunda kaldıklarını anlatan ASM çalışanları, halkın her an bir çatışma ortamında kalıp zarar görme endişesi taşıdığı, esasen sağlık çalışanlarının da bu ruh durumunda olduğunu aktardı. Kentin her tarafından duyulan ve bitmek bilmeyen top atışlarından en çok çocukların etkilendiği, her an kötü bir haber almaktan, ya da evlerinin içinde kör bir kurşuna hedef olmaktan korktuklarını dile getirildi.

HALK SAĞLIĞI MÜDÜRLÜĞÜ VE VALİLİKLE GÖRÜŞMELER

Heyetimiz, ilk olarak Diyarbakır Aktif Aile Hekimleri Derneği Başkanı Dr. Mehmet Ülbeği ve Yönetim Kurulu Üyesi Dr. Kamil Ergin ile bir görüşme gerçekleştirdi.

Sonrasında, Diyarbakır Halk Sağlığı Müdürü Dr. Fatih M. Aslan ile görüştü. Görüşmeye, heyetimizle birlikte Diyarbakır Aktif Aile Hekimleri Derneği adına Yönetim Kurulu Üyesi Dr. Kamil Ergin de katıldı.

Halk Sağlığı Müdürü ile yapılan görüşmede, Bağlar'da hizmet veren 2 ve 3 no'lu ASM binasının karakola dönüştürülmesi gayesiyle boşaltılmak istenmesi, kentte kapalı olan ASM'lerin durumu, sağlık çalışanlarının can güvenliği, içinde buldukları ağır çalışma koşulları ve halkın kısıtlanan sağlık ihtiyaçları gibi konular gündeme getirildi.

Halk Sağlığı Müdürü Dr. Aslan, boşaltılmak istenen Bağlar İlçesindeki 2-3 no'lu ASM'lerin kendi inisiyatifleri dışında boşaltılmak istendiğini, bölgede bu hizmeti verebilecek yeterli büyüklükte ve konumunda bir binanın bulunmadığını, mevcut yasal mevzuatın da alternatif olarak yaratmaya uygun olmadığı, binanın boşaltılmasıyla halkın sağlık hakkının zarar göreceğini düşündüğünü, dolayısıyla bu uygulamayı doğru bulmadığını heyetimize açık yüreklilikle ilettili.

Kapalı olan ASM çalışanlarının kayıplarını gidermek için ellerinden geleni yaptıklarını, Aile Hekimliğinin performansa dayalı ücret sistemi nedeniyle ASM çalışanlarının olumsuz etkilendiğini, geri döndüklerinde kayıtlı nüfuslarına ulaşmada zorluk yaşayacaklarını; bu arada Silvan ilçesinde tahrip edilen ASM'nin içerisinde bulunan araç gereçlerin aile hekimleri tarafından karşılanmak zorunda kalması gibi sorunları hâlâ gideremediklerini bildirdi.

Heyetimiz son olarak sağlık hizmetlerinden sorumlu Diyarbakır Vali Yardımcısı Taner Bircan ile kısa bir görüşme gerçekleştirdi.

Vali Yardımcısı Bircan, Bağlar 2-3 no'lu ASM binasının boşaltılmasına ilişkin resmi bir kararın alınmadığı, böyle bir karar olsa bile daha iyi koşullarda yeni bir ASM binası temin edilmeden bu binanın boşaltılmayacağını, sağlık hizmetlerinin aksamasına izin vermeyeceklerini bildirdi.

Gün boyu yerel yöneticilerle yapılan görüşmeler, 2-3 no'lu ASM çalışanlarıyla Diyarbakır Tabip Odası'nda bir kez daha bir araya gelinerek paylaşıldı. Heyetimizin girişimlerinden memnun kaldıklarını bildiren 2-3 no'lu ASM çalışanlarına, TTB'nin desteğinin devam edeceği mesajı iletildi.

BEKLENTİLERİMİZ

1. Kent halkının can güvenliği, barınma, beslenme, sağlık gibi ertelenemez temel haklardan mahrum edilmemesi,
2. Tüm sağlık çalışanlarının can güvenliğinin sağlanması, güvenli çalışma ortamları oluşturulması, sağlık çalışanlarının mesleki değerlerini gözeten ve halkın sağlığını koruyan sağlık hizmeti koşullarının yaratılması,
3. Hangi koşullar altında olursa olsun, sağlık merkezlerinin varlığını sürdürmesi, kapatılmamalarını ya da amacı dışında kullanılmamaları, hedef haline getirilmemeleri,
4. Kapalı durumda olan sağlık kurumlarının binalarının korunması, zarar gören ASM'lerin zararlarının karşılanması,
5. Kapalı tüm ASM ve diğer sağlık tesislerinin açılması,
6. Kentte ve bölgede çatışmaların hemen son bulması ve hayatın normale dönmesi için gerekli adımların hızla atılmasıdır.

TTB MERKEZ KONSEYİ

TTB AİLE HEKİMLİĞİ KOLU